

Enric Garcia-Pey

Especialista en onomàstica

L'Enric Garcia-Pey (1946) va néixer i viu a Granollers. Delineant de professió, va treballar per a diversos arquitectes i per a l'Ajuntament de Granollers, entre d'altres. Va estudiar Història i li hauria agradat especialitzar-se en Antropologia, per això des de fa anys ha dedicat hores i hores a la recerca dels noms de casa i de lloc, és a dir, a l'onomàstica, la seva gran passió. Acaba de publicar el llibre *Recull onomàstic de les Franqueses. Noms de casa i de lloc*, i aviat posarà l'inventari onomàstic de tota la comarca del Vallès Oriental (43 municipis) a l'abast de tothom a través d'Internet, un treball extens i únic a tot el país

Quina raó l'ha portat fins a la devoció per l'onomàstica?

Jo de petit vivia a Sant Feliu de Guíxols i salava, en la parla. La meua àvia m'explicava coses d'aquest vocabulari fantàstic. I em vaig adonar que al carrer de casa hi havia ca la Bruta, can Granota, ca la Russa... I ostres, tot això, no sé per què, però sempre m'ha agradat. M'agrada molt poder investigar, i m'hauria agradat vertaderament poder estudiar l'antropologia des de la base. Em vaig adonar que mai podria anar a l'illa de Pasqua o a Austràlia a estudiar els aborígens, per tant, el que tenia més a mà era molt més pràctic.

Quin procés segueix per documentar amb la major concreció possible un topònim?

Abans que res, el topònim és un nom determinat i l'hem d'escriure correctament. Sovint la gent és pràctica i dona el nom de la utilitat al territori, i té tota la lògica. S'ha d'escoltar la gent.

Un topònim que coneguem es busca al registre que correspongui –de l'Ajuntament, per exemple. Si no és allà, potser hi ha alguna font oral que ens n'expliqui coses. I si hi ha un nom que no coneixem, potser aquesta font oral n'esdevé la font directa.

Exacte. Alguns historiadors diuen que si no hi ha un paper que ho corrobori la font oral no és de fiar, però jo penso que és tan fiable com un document escrit. La base és exactament la mateixa!

Quant temps ha necessitat per fer aquest llibre de les Franqueses?

Ui, el que passa és que no m'he dedicat mai plenament a un terme municipal, perquè quan em surten informadors vaig allà on sigui. Treballo amb més d'un terme municipal a la vegada. Però vaja, si t'hi dediques de ple, un treball així són dos anys. És una feinada, perquè has de visitar registres de propietat, anar aquí, ara allà...

Dels 31 arxius que ha utilitzat per al llibre, aproximadament una desena són del nostre municipi. Creu que globalment conservem una bona i fiable quantitat d'informació per a l'estudi de l'onomàstica i la història d'aquest territori?

La que tenim és fiable, però en tenim molt poca, perquè en aquest país a cada bugada hem perdut un llençol. En general al Vallès n'hi ha poca, perquè amb carlinades i aquestes coses ho hem perdut. A més, les Franqueses té poca antiguitat com a entitat municipal. Als pobles són molt importants els arxius parroquials, però esclar, al Vallès tenim la desgràcia que la majoria d'aquests arxius ens els van cremar al 36. A l'arxiu de l'Ajuntament de les Franqueses hi vaig treballar còmodament i déu n'hi do la informació que en vaig treure, però és poca.

Hi ha algun topònim concret que l'atregui especialment?

El turó de les Mentides! I més amunt, el turó de la llusió. El turó de les Mentides l'havia sentit molt i la tradició és fantàstica. Quan t'expliquen aquestes històries veus que tenen la seva solta.

Hem perdut molts topònims franquesins?

Molts. Aquest treball el vaig començar fa 40 anys; si el fes ara, en recolliria molt poca informació.

Què podem fer, els municipis, per vetllar per la pròpia toponímia?

Li demanaria a la gent jove que li interressi que fes enquestes i treballs, que es preocupés pel folklore i l'etnologia. A les Franqueses, per exemple, seria fascinant fer-hi un treball etnològic. I s'ha de respectar la toponímia. Les comissions de nomenclàtor han de vetllar per això: que el carrer estigui al lloc on hi ha el topònim és molt important i precisament a les Franqueses no sempre s'ha respectat.

Com és l'onomàstica catalana respecte de la d'altres països?

Tenint en compte que la ciència de l'onomàstica és relativament nova i es va incorporar a la universitat recentment, l'onomàstica catalana és molt rica. Té bona salut, perquè hi ha gent participativa.

Com podríem convèncer algú del valor que té l'onomàstica?

No ho sé, però més que res, el convidaria a anar d'excursió. Als que ens agrada l'onomàstica, per regla general ens agrada l'excursionisme, de fet l'excursionisme científic comença amb l'Agrupació Excursionista de Catalunya. Portar la gent a fora, explicar-los i que comprovin el nom del lloc, és una bona manera que la gent s'adoni de la importància de la toponímia. Potser la paraula toponímia és difícil, vull dir que n'hi podem dir noms de lloc, i així ens entenem tots!

Recull onomàstic de les Franqueses del Vallès. Noms de casa i de lloc (14è volum de la Col·lecció Les Franqueses, 2015) es pot consultar a la Sala de lectura Can Ganduxer i a la Biblioteca Municipal i es pot adquirir en aquests dos equipaments, i a les llibreries L'Espolsada i La Gralla (Granollers) pel preu de 12 euros